

Izhaja dvakrat na teden v štiri izdanih, in sicer: vsakotek in petek, zjutranje izdaje opoldne, večerje izdaje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s tako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta T-50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja mesечно od „Soče“ trikrat mesečno in stane vsa leto gld. 1-20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu dela Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo in odpravnost
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zadej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.
Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravništvo.

Oglas in poslanice
se računajo po petič-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru.

Naročnina iz oglasa je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 polter stane vsoletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petič-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

«Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Velika noč!

Kaj to, če spomlad se poraja, —
Da narod, da narod, ubit, pokopan,
Iz groba stoletnega vstaja.

A. A.

Zopet je prišlo po zakonih narode leto na okoli ter nam prineslo — spomlad. Topleje solnce in širna zemlja ti naznanjata njeni prihod. Kamor koli se ozreš po narodi, povsodi dobiš znake prve spomladi. Priroda vstaja, in znova se hoče naklečiti z bujnimi, razkošnim cvetjem, z nova hoče dihati, delati ter roditi zemljano obilo dobrega, kar potrebuje za pozemsko življenje. Da se pa to izvrši tim dovršeneje, v to svrhu je potrebna moč oratarja; čim pridnejše se giblje po polju, po vinogradu, tim boljsega in tim več sadu mu obrodi obdelana zemlja. — Zato pa je tudi vse živo, in na tisoče pridnih rok se peha od jutra do večera v božji narodi. —

Spomlad!

Nekako novo življenje, sveže, polno radosti, prinese nam spomlad; človeštvo nekako laže diha, čuti se oproščeno trlih zimskih okov, zdi se mu, kakor bi mu s spomladjo začela pretakati se po žilah nova, čistejša kri, vse, vse je nekem spremenjeno, in vse sili človeka s prenovljenimi močmi na novo, vstajno delo.

In res, delati nam je treba, delati vstajno v svoj blagor in v blagor celega naroda. Narodnega dela čaka radoljublje, ki resno mislijo z našim narodom, se mnogo, premnogo na sploh, zlasti pa po naših deželah. —

Časi postajajo resnejši od dne do dne, naši kruti sovrazniki se bore proti nam z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, in vrhu tega jih se podpira vlada, tista vlada, ki bi morala vezati prebivalstvo na-se v znamenju miru in sprave potom ravnopravnosti! Toda, kaj vidimo, ravnopravnost?! Baš obratno! — S temnimi črkami, iz katerih diha strdno kri, je pisana zgodovina slovensko-hrvatskega naroda v primorskih pokrajinah baš v boju za ravnopravnost! —

Bili so časi, ko je spal naš narod, trdo spal, in tuji zemljelastni so mu gospodarili

kruto, brezobzirno, — saj mu gospodarijo z večine še današnji dan! —

Prisel je preobrat! Ko je bilo krivic, s katerimi je obsipal tuje naš narod, le preveč, se je ta začel buditi, misliti in polagoma — vstajati. —

Ni se probujen do cela naš narod v primorskih pokrajinah, temveč se obilo narodnega dela nas čaka, kakor smo omenili gori, baš v tem pogledu, toda reči smemo, da vstaja iz groba stoletnega, iz nezavednosti, kamor ga je bil položil sovraznik-tujec, na grob pa zavalil velik, težak kamen. Iz lastne moči pa je dvignil ta kamen s sebe in skoro ga povsem vrže z groba, da svobodno vstane na beli dan.

Kedaj so to zgodi?

Politiško nebo v „dezelah neverjetnosti“ je pokrito čez in čez se vedno s temnimi oblaki, katere pretresa grom, in po katerih svigajo strele — le tam v ozadju na skrajni meji obzorja se je jelo svitati, skozi oblake si dela pot svetloba, katera obeta polagoma razpršiti jih ter narediti bel, jasen dan. Svetli se od daleč, in kadar postane svetlejšje, poročamo: Zora puca, bit čee dana!

V „dezelah neverjetnosti“ živi naš narod svoje nesveslo življenje dalje v znamenju skrajne potrdljivosti v boju za svoj obstanek, v boju za ravnopravnost! Kje daleč smo se od ravnopravnosti, ali boj, kateri b-jemo vstajno, nam kaže, da pridemo do njé, toda le, ako nadaljujemo v slogi bojevanje z močnimi nasprotniki. V tem boju nas ne plaši nič, temveč ne gledé ne na desno, ne na levo, se borimo naprej za svete svoje pravice!

Vlada nas ne pozna, ker nas noče poznati, na visokih stolcih po naših dezelah imajo za nas le zaničevanje, ali to nas ne strasi, temveč le krepi sile ter čili moč, kadar bi utegnili opetati.

Skupno, brat tik brata, v zaupanju v lastno moč, moramo prodrati naprej, in v tem znamenju tudi zmaganost, da se odvali do cela kamen z groba ter vstane naš narod v celoti na dan, krpak in čil! —

Take in jednake misli prihajajo človeku v glavo, ko vidi pred seboj vstajenje naroda, in ko stoji pred veličastnim praznikom Vzveličarjevega vstajenja, kateri je cerkev tako

«Krmilo je zlomljeno!»

«O gorjé nam! izgubljeni smo!»

«Privézi tisti zastor, pes tatinski!»

«O majka božja!» — Deni veslo na mesto!

«Drži, vleci, podpri! Hitro, mreina, hitro!» — O Bog se usmili!» — Spusti

doli tisto veslo, da bi te vrag vzél!»

«O pomagajte, pomagajte!» — Takó so

vpili, tekali sem ter tja in zadevali drug

v drugega, kakor da bi bili zmešani.

Pljuskanje valov ob pečine, šumenje

vetra in bobnenje groma, ki je odmevalo

od gorskih sten in jam, je prevladovalo

njih obupno klicanje in tarnanje.

Župnik je blagoslovil nevihto, kakor

da bi jo hotel pomiriti, podelil vsem

odvezo grehov, ker so bili v očini

smrtni nevarnosti, potem pa padši na

kolena v neki kot, si je pokrtil obraz

z rokama ter jel priporočati Bogu duše.

Grof je z odprtimi ustmi in izbuljenimi

očmi gledal hčer, ki mu je bila padla

v naročje, ter je pravil le:

«O Bog pomagaj! o Bog pomagaj!»

Ottorino je skočil iz hišice gledat,

ali bi mogel tudi on kaj pomagati. Vi-

del je, kako je vihar ladjo sedaj v

krogu sukal, sedaj pa jo gual neusmi-

ljeno od strani, takó da se je moglo z

gotovostjo pričakovati, da bo morala

umestno postavila na pričetek spomladi. — In sedaj, Velki teden, ko ti doni na uho v spominu krik razdivjanih pouličnih tolp, zahtevajočih smrt Vzveličarja, ali ti ne pride na prvi hip misel, kako često odločujejo v Primorju o usodi slovensko-hrvatskega naroda poulične razdivjane tolpe, ali te ne speče v sreč, ko vidiš, da poulični fakinaži na ljubo se tira naše ljudi po nedolžnem v ječe?!

Da, da, sedanji dnevi nam dadó mnogo misliti, in kdor misli, pride do sklepa, da je treba, podati si roke ter skupno delati dalje v nepretrzni vstrajnosti po započetem potu!

To tudi kličemo ob sedanjih resnih časih vsem svojim p. n. čitateljem, prijateljem in neprijateljem, — katerim vsem želimo

vesele praznike!

Dopisi.

Od meje. — Tužno, pa nepretrano, marveč istinito kritiko, oziroma opis naše vikarijske cerkve, je prišel že lanski „Pr. List“. Letovičarji iz blagotvorne Vipavske doline, hotéci se osebno prepričati, je li cerkve, če jo smemo tako zvati, res v tako slabem stanu, so v lanskim počitnicah blagohotno došli, ter z glavo majali, pripominjvi da je trebalo dopisu še bolj rezkih sarkastičnih opazk. V istem zmišlu so se izrazili tudi tukaj službujoči dušni pastirji z opombo, da je zapostavljena cerkev ugodno plodišče vsakovrstne golazni, in da bi ista prijala bolj za srambo poljskih pridelkov nego v tako vzvišene svrhe. Tesnoba, temota, tišina, vlaga!

Tesnoba, temota, tišina, vlaga, razdrobljeni tlak, odvažanje ljudi za časa gnceje in vročine, ker jim slabo prihaja, da se za časa daljših cerkvenih opravil sveče same vgasujejo, to so karakteristična dejstva, opravičujoča mnenje, da taka molilnica-dušilnica ne pristoje več sedanjim novodobnim probujenemu veku prikladnim zahtevam, osobito ne ob meji verske države; kajti v tako kletko ljudstvo zbirači, se pravi, ljudi moriti, jim zdravje kratiti; zato bi morale merodajne kompetentne oblasti strogo vplivati, da se kaj ukrene, ali pa da se vikarijat razkosa in uniči. Lani 25. jun. je došla senkaj vladna glavarstvena naprošena komisija, ter se prepričala o vseh nedostatkah, in določila, da je tuk. vikarijska

kmalu trčiti ob Morcatske stene, če tudi so možje na vso moč veslali nazaj, da bi jo obvarovali sprednjih pečín, katere so videli že blizu štrleti. Ravno tedaj, ko je Ottorino stopal iz sobe, je Arrigozzu pri nekem mahljaju pod veslom nedostalo vode, katero je bil pomeril. Ker veslo ni našlo opore v vodi, a mladenič se je bil z vso silo na-nje zagnal, se je prekuenil iz ladje. Umočeval se je kak trenotek med valovi, a naposled je veter prignal ladjo čez njega, in on je silno zadel z glavo ob njeno dno, in potem ga ni videl več nihče.

«Vsa vesla proti gori», je zaklical še jedenkrat krmar, kateri ni vedel še, da je izgubil sina, ker zaradi hišice na sredji ladje ni mogel videti tje proti njemu. Zasišlo se je še kako molitev in kako kletvino, a naposled splošni bolesten krik, ko so valovi ladjo visoko vzdignili, in je na to zadela na velikansko skalo, ob kateri se je vsa pobila.

V toliki nesreči ni mladi vitez izgubil zavesti in poguma. Vgledavši neko štrlino, je koj na njo skočil, držé trdno v roki ladjino verigo. A ko je gora odbila val, je ta hitro nazaj odplaknil ladjo, katera bi bila potegnila za seboj tudi viteza, če bi se ne bil on

cerkev nepopravljiva, da je treba novo sezidati. Med tem časom se je izdeloval vladni načrt v gotičnem slogu, mi pa smo se družili in jedinili.

V naše veselje se je vrsila na lici mesta lukaj v Zapotoku obravnava za zgradbo nove cerkve temeljem navedenega spretno utinjenega načrta in strokovnika. Skladba je pričela za 10.000, reci deset tisoč gld. Cerkev bi prispevala v dva tisoč iz preostankov imetja, tako da bi se vkljub temu se lahko pokrivali kurentni letni izdatki in vikarijev fasnjonirani dohodek. Država bi dala 2000 (dva tisoč) potom milosti, ker nima patronata, iz obzira potrebe, siromastva in to na dobro utemeljeno in priporočeno prošnjo, občina pa 6000 (reci šest tisoč goldinarjev) in sicer štiri tisoč gotovine v osmih letnih obrokih, dva tisoč pa v robotah, vse pa z dokladami na direktne zemljiške in hišne davke. V tem zmišlu se je sestavil originalni skladovni zapisnik v sporazumljenji z vikarijani.

Pa evo „ridiculus mus“! V nevoljo vseh prisotnih večino zastopajočih občinarjev so pristopili k zaključku zapisnika tuk. trije veleposestniki, zahtevajoči, naj se vsprejme, vkljuzi in uvažuje njih odredba, da so oni, ker se čutiljo preveč prizadeti, protivni skladbi po davkih in da bodo rekurali proti konkurenci do skrajnosti, ker smatrajo kot kriivično, da bi oni siromakon cerkev zidali, da je vera prosta, zasebna stvar, in da jih poslava ne more prisiliti, če so protivni. Ugodilo se je vsestransko njih zahtevam s klavzulo, da stvar reši vel. glavarstvo.

Torej novi dokaz, pojasnjajoč zadnji dopis, da se v naših magnatskih materijalističnih glavah ne kuha le mržnja in brezobzirnost do narodnosti in časopisja, marveč tudi do cerkve in do Boga. Značilno in pomenljivo pa je v vsakem pomenu, da si je navedeni triumvirat vedno v laséh, kot pes in mačka se med seboj koljejo in grizejo, ko gre proti cerkvi, vikariju, za narodnost, v socialnih vprašanjih pa se pobratimijo liki framašoni. Vzlasti če se pripomni, da so imoviti, in da le jeden teh sam lahko cerkev zida, je nedostatna klavzula skladovnega utoka njim in nam med njimi živečini v sramoto. Za agenturo, advokaturu, za uroke in protiutoke po Čedadu, Vidmu, po Gorici in

z vso možjo držal skale, katere se je bil oprijel. Pridrivil je drugi val, kateri je ladjo zopet na skale vrgel. Sedaj jo je Ottorino hitro prijel za rob; Lupo, sokolar in še neki veslar, ki so bili pripravljeno, so urno poskakali iz nje, in posrečilo se jim je, oviti verigo okolo smokvinega štorá, ki je bil zrasel iz neke razpoke. Peneči valovi so se zagangjali v priklenjeno ladjo, da se je zvijala na desno in levo, vendar je niso mogli več odtrgati.

Ottorino in drugi, ki so se bili rešili, so najprej spravili iz pohabljené ladje grofa Del Balzo in njegovo hčer, potem pa so se vsi v skrbéh razkropili po prostranih pečinah gledat, ali bi mogli kje zagledati utopljenca. Njegov oče je bil zadnji stopil iz ladje, in nič ne vedé o sinovi nesreči, je sedel tamdoli pri vodi, držé na kolnih neko zlomljeno veslo. Ko se je spomnil na sina, ga je jel s pogledom iskati med drugimi možmi; a ker je mislil, da se ni nihče ponesrečil, se ni kazal vznemirjenega.

Ko se je grof po prestanem velikem strahu zopet nekoliko osrečil, se je jela v njem vzbujati jeza, da so ga bili spravili v tako nevarnost. Zató je začel

14

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

—

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

«Le čvrsto možje! le hitreje mahajte in vsi h kratu, le čvrsto!» Oni so se zajedno vpeli nazaj, pa se vprli na vesla, skrivili svoje živote nad njimi, in protegnili nad nje široka ramena; ladjski robovi so zastekali pod močnim pritiskom. A že je bil tu siloviti piš. prvi valovi so že bičali ladjo, katera se je začela nevarno zibati in obračati; sedaj pa sedaj jo je nevihta celó nazaj gnala, in takó je bil z veliko težavo pridobljen kos poti mahoma izgubljen.

Vrli veslarji vendar niso obupali, timveč mahaje urno in z vso možjo, so se po malem napredovali, in se bližali Varenskemu nosu. Že so bili pri njem, že so hoteli zaviti okolo njega, kar je besneči veter prijel ladjo ob sprednjem koncu tako hudó, da se je zavrtila; zasišlo se je hreščanje, kakor če bi se bilo drevó prelomilo, in na to je nekdo zaklical strašne besede:

Trstu se ne bode zdelo škoda trositi stotake, pač pa za cerkev; recite in sodite, kakšno je takó početje? Vlada sili, ponuja, je naklonjena in zaradi treh naj bi podjetje zakasnelo, zapalo? Ne, kajti g. komisar jim je rekel, da ne pomaga, čupati z glavo ob steno, ker glava, lobanja, črepinja se razbije, istotako je brezuspešen trud, rekurovati proti vladi, njeni ustavi, proti konkurenčni postavi v zasebnih interesih. Ali hoče oni trije postaviti ugnali, ali bo postava ta, prej slednje nego prvo! Kakor vidite, naši obmejni ratarji uganjajo visoko politiko. V popravke moram se pripomniti, kakor sem dognal iz oznanila v cerkvi, da je veleposestnik M. se že vdal konkurenčni postavi, preklical klavzulo skladovnega ali konkurenčnega originalnega zapisnika, da je postal unet za zgradbo nove vik. cerkve ter da je pripravljen prispevati po davkih kakor vsi drugi občinarji. Torej ostaneta protivna še dva očitna proklamiranca. Bogatini pravijo, mi ne bomo ubogim cerkve pidali, ubogi pa, mi ne bomo za bogatine vikarju kongruo placevali, če se bogatši ne udajo, razdelimo pa kongruo po davkih in se odškodujemo na tak način aut- aut. Hic Rhodus hic salta!

O b m e j s k i.

Domate in razne novice.

Osebnostne vesti. — Više deželno sodišče v Trstu je imenovalo pravnega praktikanta na dež. sodišču v Trstu Pavla grofa Saracini-Belforta avskultantom.

Odvetn. koncipijent g. dr. Edv. Slavik je bil te dni upisan v listo kazenskih braniteljev.

Gg. Emil Kavčič in Angelj Trojer, pom. uradnika pri deželnem odboru goriskem, sta napravila v sredo v Trstu izpit iz državnega računstva, in sicer g. Kavčič z izvršnim uspehom.

Nadškof in knez dr. Jakob Missla — kardinal? — Zopet pripovedujejo laški listi, da konzistorij rimski bo imenoval v maju t. l. več novih kardinalov; med kandidati se nahaja baje tudi naš nadškof in knez. Sicer pa se je to govorilo že opetovano. „Slovenec“ brzojavljajo iz Rima: V konzistoriju, ki se vrši začetkom maja, bo imenovanih osem do deset kardinalov, mej temi se za gotovo imenuje ime goriskega kneza nadškofa dr. Jakoba Missla.

Zlata maša. — V praznik Matere Božje dne 25. t. m. so imeli v Tomaju nenavaden praznik. Umirovljeni preč. g. častni kanonik Urb. Golmajer je obhajal svojo zlato mašo, katera je bila nekaj veličastnega. Slavljence si je stekel veliko zaslug za Tomaj, zlasti na gospodarstevnem polju.

Vso slavnost pri zlati maši, ki je že tako nekaj izrednega, je poveljčala okolnost, da okr. glavar sezanski je podaril slavljencu viteški križec Franc-Josipovega reda. — Slavljence je rodom Gorenjec.

Bog mu daj še mnogo let živeti čilemu in zdravemu med vrliimi Tomajci!

Zahvala. — Podpisani odbor izpolnjuje prijeto dolžnost, da prav lepo zahvaljuje vse častite gospe, gospodične in gospode, ki so kot pevci in pevke, igravci in igravke požrtvovalno sodelovali pri veselilih naše Čitalnice v minoli zimski veselilni dobi. Na dejaje se, da ohrani častita gospoda to iz redno naklonjenost našemu društvu i nadalje, beležimo odlično spoštovanje, odbor „Slovenske Čitalnice v Gorici“ 30. marca 1899.

Odkritje spomenika Njeg. Velicanstva pred Rainerjevo vojašnico bo dne 9. aprila

zmerjati krmarja in njegovega sina, o katerega nesreči ni tudi on še nič vedel. S sklonjeno glavo in s ponižnim vadenjem človeka, ki spoznava svojo krivdo, je poslušal Miha grofov ukor, dokler je le njega zadeval, a ko je slišal zabavljati tudi proti sinu, mu je bilo odveč, in se je pripravljal, da bi mu kaj odgovoril. A gledajočemu v jezero se je ravno tačas zazdelo, da vidi tam pod vodo neko čudno reč zapeto v raskave štrline. Ko je zrl tje bolj pazljivo in skrbno, se mu je prikazovala ona stvar v raznih oblikah, nazadnje je pa razločno spoznal rob črnkastega jopiča in jedno roko, katera je sedaj pomolela iz vode, a sodaj zopet izginila pod njo, kakor so jo gibali valovi.

Ubogi oče je skoro izgubil zavest. Krčevito je stisnil drog, ki je držal v rokah, skočil na noge in s tresočim glasom zaklical: „Arrigozzo! Arrigozzo!“ Ker ni slišal odgovora, je stekel na najvišji rob, in od tam pregledal vse tiste, ki so se rešili, a njegovega sinu ni bilo med njimi. — Vidé pred seboj grofa, kateri mu ga je bil ravnokar ozmerjal, je zarjovel na-nj. „Ti pes si tukaj!“ in je dvignil drog, da bi ga udaril po glavi. Bice je zavpila bolestan,

Ottorino pa je urno odvrnil udarec, priskočili so takoj Lupo, sokolar in veslarji, ter so razorožili zblaznelega, kateri se je udaril s pestmi v čelo, in skočil v jezero.

Z drznostjo in močjo, kateri more dati le obup, se je zaganjal proti besnečim valovom, ter jih je premagal srečno in dosegel zapeto truplo. Otupal ga je pod vodo in prijel za lase; pa koj ga je prešinil nežni čut očetovske ljubavi, in zazdelo se mu je pretrdo tako ravnanje z ljubljanim truplom. Zatorej mu je ovil levo roko okoli vratu in takó držé mu glavo nad vodo, si je z desno pomagal nazaj proti ljudem na pečini. Pritekli so veslarji v skoraj potopljeno ladjo, in od tam vrgli mu jadrine vrvi; on se jih je oprjel, in se rešil s svojim dragim a prežalostnim tovoreom.

Peložil je na skalo sinovo truplo, in naslonil na svoja kolena njegovo glavo, ter sklonivši se na-nj, mu je pretipaval prsi, da bi čutil, ali mu še bije srcé. Stiskal je svoje prsi k njegovim, in svoj obraz k njegovemu obrazu, poljubljal mu je oči, usta in lica, ter sopal na-nj, da bi mu zopet vdihnil življenje. Nenaden piš je tedaj zganil

imena: Udine v Viden, Cividale v Cedat, Cormons Carmin, Gorizia v Gorica, Mossa v Muša, Lucinico v Locnik, Aquileja v Oglei, Monfalcone v Tersič, St. Andrea v Stander, Sanbasso v Šanpas, Ungersbach v Vogerska, Reinschiach v Renč, Cerov v Crou, Vipolcok v Dipuš, Visnevek v Vesnik. — Človek res ne vé, kaj bi počel s cepcem, ki ne zna prav napisati niti enega imena, o katerem hoče nekaj dokazati. Pravilno pisana imena so: Videm, Cedat ali Staro mesto, Krmin, Gorica, Muša (— da, to edino je zadel, baje zato, ker mu š ostane muš, obračaj ga, kakor hočeš!) — Ločnik, Oglej, Tržič, St. Andrež, Šempas, Vogersko, Renče, Cerovo, Vipolže, Visnjevek. — „Corrierov“ dopisnik pravi, da je bil l. 1848. član „narodne straže“; no, vidi se mu, da gre na otroški um, če tudi mu ne verujemo, kar pravi o svoji starosti. — Ker torej vkljub svoji starosti še ne vé, odkod imamo Slovenci pravico, takó imenovali gori označena kraje, mu moramo povedati na uho to-le: Od starih časov so naši Slovenci takó imenovali gornje kraje, zato jih ni tudi takó pisemo in ne drugače! Lahoni pa si sele dandanes izmislijejo imena po laškem kopitu za slovenske kraje, in te krparije hočejo sele vtihotapiti v rabo! To pa je velik razloček!

Kar se tíče Moncorone, pravi, da je to izvirno in Kronberg le prevod. Mi dostavimo na to le, da izvirno imé za oni kraj je — Stran, ki je deloma znano še dandanašnjí. To imé Stran je potem cesar Leopold preimenoval v Kronberg na čast grofovske rodinice Czernin-Cronberg.

V ostalem se ne bomo pripravili z ljudmi, katerih ne vednost je takó gorostasna, da je naravnost predrzno, da se upa pisati za javnost Ah zdi se, da italijanskemu občinstvu more naloziti največje kozle vsak pisac, ki ima slutajno čas.

Italijant in Slovani. — Članek za člankom prihaja na beli dan po vseh možnih italijanskih časopisih, ki razpravljajo vprašanje o razmerah med Italijani in Slovani v smislu znanih Ascoljevih načrtov. Gospoda Italijani kažejo rožičke čisto brez strahu. Njihove sreče želje se dajo v par besedah takó-le povedati: Iščemo od teh dežel toliko čisto slovanskih okrajev, kateri nam delajo preglavico, ostale že pozobljemo v dveh desetletjih. In za tako postopanje, pravijo, imajo dolžnost in pravico, ker ga narekuje — potreba. („E per questo noi ripetiamo, che se la necessitá della difesa esige una riduzione degli attuali confini amministrativi della provincia, noi abbiamo il diritto e il dovere ridurli...“) Taka je italijanska morala! Kaj, ko bi se je oprjeli tudi mi Slovani? Zob za zob!

O tobakarni v Gosposkih ulicah. — Babura, ki streže ljudstvu v tej tobakarni, je zagrizena Italijanka, ki se ne straši, obnašati se proti Slovincem v slučajih celo izizvalno in nesramno. Pred kratkim je prišla neka deklica po tobak, kateri je zahtevala v slovenskem jeziku, nakar jo je baba zavrnila z „mostro di skafs“ ter da se tam ne sme brbljati v tatarskem jeziku, nego samo v preljubi italijansčini itd. —

Pa čujte, ta babja kruklja je prava pravcata Neapolitanka, saj je doma iz Podgorzda nad Ravnico!

Priporočamo torej Slovincem, da bodo pozorni na to tobakarno, v kateri se pod c. kr. orlom žali Slovence, ki kupujejo erarično blago! —

Pristojne oblasti pa opozarjamo na to tobakarno kakor na ono v nadškof. ulici, o kateri smo svoj čas govorili.

Andrejeich — Golac — samomorilec. — Oni mož, ki se je usmrtil v bližini Pravačine, kakor smo svoj čas poročali, ni nihče

visečo mrtveovo reko. Ubogemu očetu se je znova obudilo upanje, kri mu je za trenotek oživila lica, in radost mu jih je ozaljšala; oči, s katerimi je nepremično zrl v ono drago obličje, so mu zažarele. Toda kmalu je spoznal svojo pomoto. Tedaj se je prijel z obema rokama za lasé, potem pa stegnil stisnene pesti proti jezeru in tulil: „Prekleti veter, prekleti valovi, prekleta ta strgana ladja, in čas, ko sem na njo stopil! Oh, da bi se vse pogubilo!“

Vsi so stali okoli njega ter ga gledali globoko užaljeni, a nihče se ni upal tolažiti ga. Le župnik, potem ko ga je pustil nekoliko časa žalovati, je stopil bliže k njemu, a mesto da bi ga naravnost nagovoril, je položil roko na glavo mrtvega sina, katera je slonela na očetovih kolenih, ter rekel vidno ganjen: „Ubogi moj Arrigozzo! vedno si bil dober in pobožen mladenič, ter si lepo ljubil svoje stariše.“

„Res je, res!“ je odgovoril oče, globoko ginjen, ker je slišal takó hvaliti sina, „jaz nisem bil vreden takó dobrega otroka.“

„Ali veš ti, ubogi moj Miha“, je uadaljeval župnik, „in ali morem ve-

drugi kot Ivan Andrejeich — Golac, bivši župan v Veprincu, o katerem smo čitali tudi v „Edinosti“, da je pogrešajo, in da ga že dlje časa ni v Veprincu. Da je on, so spoznali po nekem znamenju na palcu in na začetnih črkah znamk na perilu. Mož je neki grozno veliko potrosil za agitacijo povodom zadnjih volitev; in samega vina baje so mu popili veliko število hektol.

Tako sedaj vemo, kedo je tisti samomorilec, o katerem se je toliko govorilo in pisalo.

Poštné pošiljave v praznikih. — Vsi tisti, ki pošiljajo kake reči v praznike, storé prav, ako naslove trdó prilepijo na zavitke, zaboječke itd., kakor pač pošiljajo; poleg tega pa storé tudi prav, ako točen prepis naslova pridenejo pošiljavi v zavitke, zaboječke itd., ker večkrat se pripeti, da naslov v prometu odpade, in pošta ne vé, komu izročiti poslane reči, ker nima nikjer nobenega imena; temu pa opomore prepis naslova v zavitku ali zaboju.

Učiteljsko društvo za goriski okraj je priobčilo v „Narodu“ izjavo, s katero protestuje proti „Soci“ in „Slogi“. Podpisana sta predsednik g. Tomaž Jug v Solkanu in tajnik g. Ignacij Krizman v Dornbergu. — Kakor vidimo, nekateri gospodje tirajo te prepire do skrajnosti. Izdali so protest tudi proti „Slogi“ vkljub pojasnili odbora, da je „Narod“ vedoma pačil resnico.

„Slogino“ pismo na štiri uredništva je povsem stvarno v zmislu takratnega položaja v deželi in ne obsega nič tega, kar mu je podtaknil „Narod“ in za njim po večjem presledku in po pojasnili „Sloginega“ odbora zopet naše slavno učit. društvo v Gorici. Kaj hoče doseči s to izjavo? Morda pridobiti „Slogo“ in deželne poslance za bodoče boje v deželnem zboru v korist učitelstva? Dvomimo, da je to prava pot! Sicer: vsak po svoje!

Izgubljeno — najdeno. Na sejnu sv. Jelerja v Gorici se je našla jubilejna svetinja. Klor jo je izgubil, naj se obrne na g. Ivana Batiča v Šempasu št. 11.

Korak za korakom. — V zadnjem času so bila otvorenja v Gorici tri podjetja, katerih moramo biti veseli. Zalogá pohištva Ant. Breščaka v Gosposki ulici (tista „Goriške ljudske posojilnice“) je prav lepa; trdka Konjedic & Zajec z železjem na debelo je sploh najboljša v tej stroki v celi deželi; nova mirodilnica v Trzni ulici je pa prav velkomestno urejena, kajti ta je na razpolgo dovolj denarja in strokovnega znanja. Slovenci, ki ne podpirajo teh tvrk, niso vredni svojega imena! — Znaprej pričakujemo najprej velike zaloge nove „Krojčijske zadruge“, ki začne brez dvoma v septembru že delovati. Dolej je sicer šele nekaj nad 300 deležev, ali treba jih je najmanj 500 po 20 gld., kar dá glavnico 10.000, toda upamo, da se kmalu doseže to število. — Torej naprej korak za korakom!

Vsi so jednaki! — Italijanska kri je obendovanja vreden sok, ki se pretaka po žilah tega naroda. Vsi so jednaki, framasoni, liberalci, republikanci, klerikalci itd., ko gre za varstvo predpravice tega ljudstva. — Mi smo imeli že prepogosto priliko, da smo beležili taka dejstva v naših pokrajinah ob Adriji. Zdaj nam je iti tudi čez te meje in imenovati jezuitski list „La Civiltá cattolica“ v Rimu, ki piše o primorskih Slovanih, o razmerju med Slovani, Italijani in vlado, zlasti o gimnaziji v Pazinu isto takó hinavsko lažljivo, kakor naši lahonski listi ob Adriji. Kaj ima opraviti „La civiltá cattolica“ z gimnazijo v Pazinu??

Vojaki-novaki. V šempaski županiji je bilo letos potrjenih v vojake: iz Šempasa 10, iz Ozeljana 8, iz St. Mihela 3, iz Vitovelj in iz Oseka 2, skupaj 25.

deti jaz, da mu ni skazal Bog posebno milosti s tem, da ga je poklical k sebi, dokler je bil njegov; zlasti v teh žalostnih časih, ko je toliko pohujšanja na svetu? Podari ga torej njemu, ki ti ga je bil dal, a sedaj ti ga je zopet odvzel. Zakaj je tako odredil, mi tega seveda ne moremo povsem razumeti, vendar je gotovo, da on vedno po očetovsko skrbi za svoje izvoljence.“

„Oh, pa kakó bom jaz živel brez njega!“ je tožil krmar, „in kaj odgovorim moji ubogi Marti, ko se vrnem domú in me bo prašala: kje je najini sin?“

„Bog vam bo pomagal“, je nadaljeval blagi duhovnik z mehkim glasom. „On, ki vam je dal žalost, vam odmeri tudi moč, da jo prestanete.“

Miha je obrnil oči proti nebu, pa kmalu je začel zopet tožiti: „Oh, zakaj ni Bog rajše mene vzel?... Čemu sem ostal na svetu jaz, nerabljivi, čeren stavec, in je moral v svoji najlepši dobi pasti on, ki je bil jedino najino upanje, podpora, tolažba?“ — Dalje ni mogel, jok mu je dušil besedo.

(Dalje pride).

Iz Rihemberga: Novincev je bilo v 1. razr. 34, v 2. jih je bilo 16, v 3. pa 10, torej skupaj 60. Od teh je potrjenih v vojske 24 in 1 prostovoljec. Opomniti treba, da 8 se jih ni oglasilo za nabor v Ajdovščini, temveč drugodi.

Radodarni doneski.

Za „Solski dom“:

Prejelo je naše upravnistvo: Gosp. Purič iz Vel. Repna izročil gld. 2. — S. T. na dražbi prodanega črnega zamorca ob srebnem naletanju po obh. zboru lj. pesojilnice v Kobaridu gld. 12. — Zamorec pri „Peltelinču“ v Gorici požrl gld. 456. — V kapuci gospoda pristava v Kanalu vdobilo se je gld. 350. — Zamorec požrl: v krmi pri „Atamsu“ 80 kr.; pri „Zvezdi“ 63 1/2 kr.; pri „Rajhu“ 65 kr.; pri g. Fonu na Solkanski cesti gld. 342. — Gosp. Ivan Vogrič, nadučitelj v pokoju v Gorici, gld. 5. — Skupaj gld. 3256 1/2.

Društvene vesti.

„Kobariška Čitalnica“ priredi veselico na Velikonočni ponedeljek t. j. dne 3. aprila t. l. v dvorani gosp. Devetaka s sledečim vspehom: 1. Predsednikov pozdrav in nagovor. — 2. Petje: Vesela tovaršija. Laharnar. — 3. Petje: Naše gore. A. Foerster. — 4. Dramatični prizor: Kosana B. M. — 5. Petje: Slovenska dekleca. A. Leban. — 6. Petje: Tičica gozdna. Privedi Kokošar. — 7. Igra: Napoleonov samovar. R. Murnik. — 8. Petje: Slovo od domovine. A. Leban. — Začetek ob 7 1/2 uri zvečer. Vstopnina 20 kr. Radodarnost dobro došla! Gosti dohodek je namenjen čitalniškim svrhom, zlasti ustanovitvi tamburaškega zbora.

„Bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu“ priredi dne 3. aprila t. l. koncertno veselico s petjem, godbo in s pesmom v pr. storih gosp. Jožefa Nanuta. Začetek ob 3 1/2 popoldne.

Razgled po svetu.

Minister za trgovino, baron Dipauli, v Trstu. — V torek si je minister ogledal poštno postopje, javna skladišča in novo pristanišče. Pristanišče nikakor ne odgovarja potrebam, katere treba staviti do njega. Vrhlo se je posvetovanje o novih delih v pristanišču, razgovarjali so se tudi o drugi železniški zvezi s Trstom. V sredo je bil minister navzoč, ko so spustili v morje Lloydov parnik „Nadvojvoda Fran Ferdinand“.

V avdienci je sprejel trgovinski minister med drugimi tudi dež. glavarja in škofa Šterka.

V sredo zvečer ob 8. uri se je odpeljal minister nazaj na Dunaj.

Wiener Zeitung objavlja cesarsko naredbo na podlagi paragrafa 14, glede nadaljnjega pehiranja davkov in naklad in poravnave državnih stroškov do konca junija t. l.

Budžetni provizorji. — Uradni list prijavi budžetni provizorji za drugo četrtletje tekočega leta, uveljavljen na podlagi § 14.

Vlada v Dalmaciji. — Finančni minister dr. Kaizer je odpotoval 30. t. m. v Dalmacijo in se vrne sele v četrtke. Torej so izmišljena poročila nekaterih listov, da pojde v Prago in da se bo tam posvetoval z raznimi češkimi in nemškimi politiki.

Češki deželni zbor se zaključil koncem meseca aprila.

Zopet se zagotavlja, da vlada izda jezikovni zakon na podlagi § 14.

Mirovna konferenca. — Po naročilu carja Nikolaja je minister za zunanje stvari grof Muravjev v posil zastopnikom Rusije v inozemstvu okoliščino, dašovano od dne 23. t. m., kjer jih prosil, naj izrazijo srčno zahvalo vsem onim, ki naznanjajo carju Nikolaju s pismi, brzojavkami ali na drugačen način, da se strinjajo z mirovno idejo. Car nahaja v simpatijah, katere dobiva mirovna ideja povsod, kakor tudi v tem, da so vlade vojno pritrdele konferenci v Haagu, nadaljnje zagotovilo, da njegov trud ne bo brez vspeha.

Mirovna konferenca je torej določeno sklicana na dan 18. maja. Papež ni bil povabljen, da pošlje svojega zastopnika. Avstrijo bo zastopal na mirovni konferenci prvi sekijski šef v ministertvu zunanjih poslov grof R. Welsersheimb in avstrijski poslanik v Haagu grof Okoliczany. K temu pridene še 1 jurista in 1 višjega vojaškega dostojanstvenika.

Nova posvetovanja za spravo. — Vedno česte se tuje, da vlada poskusi rešiti jezikovno vprašanje na Češkem zopet potom spravnih konferenc. Češki poslanci, tudi češki veleposelstniki, se istih udeležijo; toliko je že gotovo, ako pa se jih tudi Nemci udeležijo, se ne ve in je prav domljivo, da bi prišli blizu. Ako jih ne bo, namerava baje vlada sporazumeti se samo s Čehi ter izdati na temelju teh sporazumljenj jezikovni zakon.

Ogerski ministerski predsednik Szell je na Dunaju. Sprejet je bil v avdienci od cesarja, potem pa je imel posvetovanja z grofom Thunom in dr. Kaizlom.

V galiskem deželnem zboru so sprejeli z vsemi proti trem glasom predlog o poostrenju deželnozbornskega opravilnika.

Soc. demokratije so s tem nezadovoljni ter so uprizorili radi tega večje demonstracije.

„**Proč od Rima**“ Schönererjeva agitacija za prestop k protestantizmu je vzbudila živahno katoliško protiajitacijo. Po Veliki noči pa se snide na Dunaju škofovska konferenca, katere se bo bavila pred vsem z vprašanjem, kako udusiti Schönererjeva verska prizadevanja.

Tirolski laški poslanec najbrže ne vstopijo v deželni zbor, ker se vlada ne more odločiti, da bi ugodila njihovim zahtevam po samoupravi. Tudi trgovinski minister bo baje skušal uplivali ná-nje, da opuste abstinentno.

Povišanje častniških plač. — „Reichswehr“ prijavlja, da je v proračun za leto 1900 že stavljena potrebna sveta za povišanje plač avstro-ogerskim častnikom, in bodo počeni s tem letom plače naslednje določene: poročnik 840, nadporočnik 1020, stotnik 1200 ozir. 1500, major 2100, podpolkovnik 2600 ozir. 3000 in polkovnik 3600 gld. V višjih častniških stopinjah ni proračunano nikak povišanje. Pomniti treba, da je v teh številkah je obsežna sama stalna plača brez raznih doklad in priklad. O tem proračunu bodo razpravljali svoje-dobno skupni delegati in povedali svoje mnenje, toda ne spremenit najbrže ničesar.

Naselitve v Sibiriji. — Z gradnjo sibiriske železnice napredujejo tudi naselitve. V ta namen je izmerjenih 5,714,000 desetlin ter izročeni 4,308,000, naselnikom v obdelovanje. Pa tudi ob Sibiriji na jugu ima Rusija okoli 5 milijonov desetlin rodovitega sveta, katerega so pričeli osuševati in zboljševati. Odkar se gradi volkanska železnica, je Sibirija oživela, ker se je odprla svetu. Naselnikom gre oredi bolj, nego doma v Rusiji. Doslej se je naselilo iz Rusije že podrug milijon oseb.

Silka iz Italije. — Ne le v naši Istri imajo občinske uprave influenco, ampak tudi dolj po Italiji, kar bi kazalo, da je tem upravam povsodi isti sistem. Zdi se, da so signori, kjer jih je kaj, že tako degenerirali, da sploh nimajo več zmognosti v sebi za dobro, umno in racionalne administracije. Tako ima sedaj italijanska vlada dela s tem, da uredi stvari v bankrotiranih mestih: Ankona, Bari, Barlette, Livorno in Reggio. Upniki utegnejo dobiti nekaj čez 50%. To je tako-le slička iz kraljevstva lakote: propast v državnih upravi, propast v upravi javnih zavolov, propast v upravi občin, propast in lakota v širnih slojih. In ta slička se zdi toli mikavna našim signorom! Nam ne! „Ed.“

Zdravje papežev. — Papež je telesno skoro popolnoma onemogel, pač pa je njegov duh še vedno ed in čvrst. Nekateri trdi, da papež ne more več dolgo časa živeti, drugi pa pričakujejo, da sedaj spomladi okreva.

Misli se tudi že na naslednike.

Filipine. — Ameriška vlada je sklenila poslati na Filipine 35,000 prostovoljcev. Ali se ne bo miru? Nadalje se je sklenilo premestiti stalno armado s Kube na Filipine ter jo pozneje zameniti s prostovoljci.

Zadnji potomce družine Dante Alighieri. — Pred kratkim je umrla v Villanovi pri Bolonji grofica Gozzadino Gozzadini, zadnja potomka družine Dante-Alighieri. Bila je hči senatorja in zgodovinarja Ivana Gozzadinija in grofice Tereze „degl Alighieri“. O njenem vihravem življenju se je svoj čas mnogo govorilo in pisalo.

Produkcija vina. Produkcija vina v raznih deželah je bila leta 1897. in 1898. naslednja v hektolitrih: 1897. 1898.

Francozka	32,350,700	32,282,300
Italija	25,958,500	31,500,000
Spanija	18,990,000	24,750,000
Portugal	2,500,000	2,100,000
Avstrija	1,800,000	1,900,000
Ogerska in Hrvaška	1,200,000	900,000
Nemčija	2,100,000	1,800,000
Rusija	2,500,000	3,120,000
Svicarska	1,250,000	1,100,000
Turška in Ciper	1,800,000	1,600,000
Grška s otocjem	1,200,000	1,100,000
Bolgarska	1,050,000	2,600,000
Srbija	030,000	800,000
Rumunjska	3,300,000	3,900,000
Zj. države	1,147,000	1,300,000

Razgled po slovanskem svetu.

Javni shod pol. društva „Ednost“ v Koštobani, ki je bil na dan 26. t. m. prepovedan, bo dne 3. aprila t. l.

Tržaška odvetniška zbornica je dobila pogum ter je poslala pravosodnemu ministertvu protest proti temu, da se na sodistični rabi tudi slovenščina, češ, da samo italijansčina je „lingua del Foro“. Sklicujejo se na neke stare določbe o jedino upravičeni rabi laščine, o § 19. ti juristi nič ne vedo. Trdi tudi, da raba slovenščine na sodističnih spodbokupje ugled justice itd.

Ti laški juristi so res „kumštini“ ljudje; njim služi v dokaz vsaka reč, katero imajo baš pr roki, in če se tudi le smešijo z njo.

Urednik „Naše Sloge“ pred protiniki. — Včeraj se je imela vršiti v Trstu pred porotniki proti uredniku G. Mandiču obravnava; tožila sta ga dr. Krslić in Marotti. Branitelj dr. Zucco n. je predlagal, naj se obtoženca reši obtožbe, ker je bila vložena prekasno. Sodni dvor ga je res rešil

obtožbe in tožitelja sta bila obsojena na troške 60 gld.

Spušcanje Lloydovega parnika „Nadvojvoda Fran Ferdinand“ v Trstu v morje v sredo se ni moglo povsem izvršiti, ker so začeli v zadnjem trenutku, ko je prvi del ladje se že dotikal morja, goriti vrvi in les, s katerim so pehali ladjo naprej. To je bilo vzrok, da ladja je obšla. Potem se poskusili popoldne zopet spraviti jo v morje, ali brez vspeha, včeraj so delo nadaljevali.

„Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani je pričelo v „Učiteljskem Tovaršišu“ izjaviti, s katero obzaluje napad v „Soči“ na urednika in odbornika g. Dimnika. — Mi sprejemamo to izjavo na znanje z dostavkom, da jo umejemo in odobrujemo, ker vsako društvo, ki količkaj umeje svojo nalogo, se oglasi, kedar treba braniti čast kakega svojega odličnega člana. Želeli bi bili s svoje strani le večje tožnosti v izjavi, namreč, da društvo obzaluje napad „dopisnika iz učiteljskih krogov na Kranjskem“ v „Soči“ 3. t. m. itd. — „Soca“ se namreč ne identifikuje z dopisnikom, kakor dela to „Slov. Narod“, marveč je priobčila dopis na posebno željo nekega gospoda na Kranjskem, ki je zatrdjeval, da razmere dobro pozna itd.

Mestna hranilnica ljubljanska. — Došel nam je računski zaključek te hranilnice za deveto upravno dobo od 1. jan. do 31. dec. 1. 1898. Iz njega posnemamo, da je ta hranilnica imela denarnega prometa skupno gld. 15,959,050/43, torej za gld. 3,168,306/05 1/2 več nego lani, čistega dobička pa je imela gld. 22,224/02. Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje uloge po 4%.

„O kranjskih Slovenceh“. — V zadnji številki smo povedali, kaj se je zgodilo v kranjskem deželnem zboru pri razpravi o podporah slovenskemu in nemškemu gledališču. „Grazer Tagespost“, govoreča o tem, pravi med drugim: „Vsed liberalno-kerikalne zveze so bili Nemci osamljeni in od Slovencev majorizovani. Te razmere pa se morejo premeniti le na korist Nemcem, ako se Nemci sporazume s takozvanimi radikalnimi Slovenci ter mej sabo brez kerikalne stranke delo v upravi dvojezičnih občin. To ardstvo, s katerim se more ohraniti nemška posest na Kranjskem, ni novo; saj so si Nemci v deželnem zboru po skupnem postopanju s politično jim simpatičnejšo radikalno skupino slovensko pridobili koristij, katere bi bile sicer za-nje gotovo zgubljene.“ Tako sodi stara, zagrizena sovražnica slovenskega naroda, „Grazer Tagespost“.

Ti pa, čitatelj, razmisličaj o tem, pa sprevidiš, kam dovede Slovence tista taktika, katero smo opazovali v kranjskem dež. zboru povolhom znane gori omenjene razprave!!

Hrvatska imena na ladjah. — V „Nar. Listu“ čitamo, da finančno ravnateljstvo v Zadru je izdalo naredbo, po kateri morajo biti na vseh finančnih ladjah v Dalmaciji tudi hrvaška imena.

„Hrvatska dionička tiskarna“ v Mostaru. — Kakor čitamo v „Osvitu“, so ustanovili v Mostaru tako tiskarno, katero je vkupno ministertvo tekom tega meseca že potrdilo. Ustanovitev iste Hrvatje proslavljajo kot velik svoj napredek.

Vstajevanje madjarščine na Hrvaškem. — Hrvatski jezik je jedino upravičen na hrvaški zemlji. Ali kjer-koli je le možno, posebno pa na ukupnih uradnih in na železnicah, se neprestano vrše poskusi za krčenje hrvaščine in vsiljevanje madjarščine, kar pomenja očitno kršenje zakona. Takov atentat na izključno pravico hrvaškega jezika na hrvaških tleh se je izvršil zopet te dni. Brzojavnemu in poštnemu vodstvu v Zagrebu je letos prvokrat padlo v glavo, da je izdalo imenik naročnikov na telefon tudi v madjarškem jeziku. To je vzbudilo veliko ogorčenje v vseh trgovskih krogih v Zagrebu, brez razlike stranke. Da bi govorila praktična potreba za tako novotarijo, tega pač ne bode trdil nikdo. Namen more biti torej jedino ta, da bi se zdobil košček hrvaške samostojnosti. Trgovski krogi v Zagrebu so se obrnili do trgovske zbornice, naj se ona postavi proti temu atentatu na zakon in pravo naroda hrvaškega, kar je ista zbornica tudi storila s posebno vlogo na poštino in brzojavno ravnateljstvo. Prav je tako! Ako se proti takim atentatom ne zavarujejo o prave času, nastati bi mogli usoden precedens. Čim se je kolo začelo vrteti, je težko ustaviti. Domovinska dolžnost kaže torej vse sloje naroda hrvaškega na energičen in ukupen odpor.

„**Naša straža**“ — Hiša s kovačijo in vrtom na prodaj. V večjem trgu na Slovenskem Štajerskem se bode v kratkem prodajala hiša s kovačijo in vrtom. Dobila se bo za okrog 3000 gld. — Hiša je v dobrem stanu, jez pa celo nov. Zraven kovačije bilo bi lahko postavili tudi žago. Kdor bi bil volje to lepo posestvo po tako ugodni ceni kupiti, naj to naznani „Naši Straži“, ki bo v vsem potrebnem dalje posredovala.

Seiden-Damaste 75 Kr.
H. H. 14-65 p. Mel. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14-65 p. Mel. — in der modernsten Geweben. Farben und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken [k. u. k. Hof.] ZÜRICH. (5)

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavnica in nikaka nevarnost. — Ponudbe pod Ludwig Gasterleher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 10-1

Mlad, inteligenten mož,

ki ima veselje do potovanja, sprejme se pri domači, dobro vpeljani zavarovalnici za življenje kot potovalni uradnik — proti stalni plači in proviziji. — Ponudbe pošljejo naj se urednistvu tega lista.

Protin ali trganje (Gicht)

revmatizem se ozdravi prav gotovo z mojo mastjo za mazanje; ta mast se dedno izdeleje v moji rodbini in pomaga za vedno le po kratki rabi proti protinu, trganju v kosteh in životu; ljudje, ki so bili že leta na postelji, so se ozdravili. — To mast pošilja v steklenicah in z navodilom: Vilemína Suchá v Mlade Boleslavi č. 9, Čechy (Česko). Na stotisocah pisem dokazuje dober vspeh.

Vaše blagorodje!

Ne moram opustiti, da bi Vas ne zahvalil za mast z navodilom, kajti se sem mislil, da ne bom nikdar več zdrav. Trpel sem poldrugo leto silno v levi nogi in križu, da mnogokrat nisem mogel stopiti na nogo, da sem se moral plaziti po zemlji. Slušal sem Vaš nasvet in jedna sama pošiljatev me je popolnoma ozdravila, za kar Vas srčno zahvaljujem in Bog Vas poplačaj!

V Svitkuru pri Pardubicih, 2. maja 1893,
Fr. Buchta, kmet.

Genjena gospa!

Vaša mast proti „Protinu-Gichtu“ so je v naši rodbini že nekolikokrat izborno izkazala, za kar Vas najsrečneje zahvaljujemo.
Z globokim spoštovanjem
Ant. Potužil, kmet.
V Peruci, 30. avg. 1893.

Wilhelmov zeliščni sok „znamka Schneberg“

napravljajo se po zdravniškem prepisu iz sokov naravnih zelišč, sveže iztisnjenih zelišč in so uporablja na mnoge načine. Ta sok se je po preprostanju najboljši slovesni zdravnikov izkazal kot jako koristen pri kašlju, hripavosti, nahodu, velikih težavah, zaslužju, nadubi, bodljajih itd. Veliko odjemalcev potrjuje, da jim je ta sok postal neobhodno potreben in da se imajo le temu sredstvu zahvaliti, da so odjenjali bolečine in da imajo mirne noči. Ta sok se posebno priporoča kot preservativ osebam, katere trpi pri gdem ali megletem vremenu ali na popotovanju na nahanjih afekcijah. Vpliva pomirljivo in krepično na vneto slizno mreno jabolka, sapnika in njega razrastke (bronkije), pospešuje izpljanek s tem, da razširja v prsih ugodno toploto, odvaja navale krvi na te dele telesa, raztvori črnokrone zastanke v trebuhu brez škode prebavljanja, katero marveč krepi in ojači z primešanostjo blagodiščini prvinami. Ker je prijatelneja okusa, ni le otrokom všeč in koristen, ampak je potreben tudi starim, na plačah bolnim ljudem, je dobrodošlo sredstvo javnim govornikom. In pevecem pri nečistem glasu ali celo hripavosti. Pri fahkih nahanjih afekcijah se vzame malcega vsak dan zjutraj in zvečer, vsakikrat eno uro pred ali po obedu, eno do dve žlici in se povša po nekoli dni na tri žlice. Pri dolgotrajnih, zastarelih slučajih naj se vzame po dve žlici tri ali štirikrat na dan, in sicer zjutraj in zvečer, kakor je zgoraj povedano, poleg pa še eno uro pred kosilom in tri do štiri ure po kosilu. Otroci pod enim letom dobé vsakrat eno žličico, starejši pa dve do tri žlice. Hrana pri vživanju „Wilhelmovega zeliščnega soka znamka „Schneberg“ naj obstoji iz lahke prebavljive, zlasti svežih mesnih jedij, izključivši vsako opojno pijačo in izpustivši zabavljene, kisle in napejajoče jedi. Cena steklenici z navodom o porabi je 1 gld. 25 kr. a. v. — Zavojnino v zabojčiki se računa po 20 kr. Poštni zavoji po 6 steklenice proti povzetju 5 gl. franko na vsako avstro-ogersko pošto. Naročila se izvrše najhitreje.
Pristno izdeluje dr. Franc Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu pri Dunaju, kamor naj se naslovijo vsa naročila. VI.

Razglednice

krasno dovršeno za 20 gld. 1000.

Naročila sprema **Anton Jerkič, fotograf v Gorici.** Na željo pride fotografirati sam in sicer brezplačno. Noben kraj naj bi ne zamudil te ugodne prilike, v tem ko se ilustruje celi svet na razglednicah.

Velika hiša

v Matavunu zraven slovesnih škocijskih jam, 3 ure od Trsta in 1/2 ure hoda od železnične postaje Divača, ob živahni prometni cesti Reka-Trst, z dvema kuhinjama, z dvema obširnimi podzemeljskimi kletimi, s 14 krasnimi sobami s posebnimi uhodi, kakor nalahš prirejenim za mnogobrojne letovščinike, ki vsako leto prihajajo v ta divno-romantični kraj, z obširnimi, na visoko obzidanim in senčnatim dvoriščem, z velikim vodnjakom z izvratno vodo, z velikimi hlevi za konje in govedo, z obširnimi spravili za seno ter druge poljske pridelke, s prostornimi lopami, s krasnim se sadjem in trtami zasajanim vrtom in z lepim parkom je vsled nastalih družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj

na prodaj

Prda se tudi na večletne obroke. — Hiša, kakor vsa ostala občina poslojpa, so kakor nalahš prikladna za gostilničarsko in štacunarsko obrt. Vsed njene lege na tako živahnej prometni cesti, je posebno pripravna za kipičijo z domačimi pridelki in vsakovrstnim hlagon na drobno in debelo; kréma hi pa imela razun navadnega posla z domačim ljudstvom in z vozniki, obilo posla z nebrojnimi obiskovalci škocijskih jam.
Vse pohištvo z vrtom in parkom vred, dalo bi se v našem po dogovoru.
Natančnejša pejasnila pri lastniku Aleksandru Mahorčiču v Matavunu, pošta Divača.

Mirodilnico

(Drogerijo)

odprli smo v Trzni ulici tik sadnega trga v poslojpu okrožnega sodišča.

Naša mirodilnica je bogato založena z blagom najboljših vrste ter more na drobno in debelo postreči vsakomu po skromnih cenah.

Posebno se priporočamo častiti duhovščini, slavnim županstvom in uradom, šolskim vodstvom, društvom in zavodom, tvornicam, mojstrom, trgovcem ter vsem zasebnikom, ki potrebujejo mirodilniškega blaga.

Dobrohotne nasvete ter želje sl. občinstva glede blaga za dopolnitev sprejemamo hvaležno.

Poslovodja

Ivan Drobnič.

OGLAS

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih gorških izdelovalnicah utež otvoril

v Semeniški ulici številka 8

lasno zalogo z izdelovalnico tehnic raznovrstnih sistemov in valnic, v kateri izvršujem vsa naročila, ki spadajo v to stroko, kar najhitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem delu more dati slavno županstvo v št. Andrežu, kjer sem izdelal občinsko tehnico.

Prevezam v mehanično popravo vsakovrstne uteže, kolesa, šivalne stroje in slične reči.

Imam glavno zalogo koles prvih američanskih sistemov, katera so pripoznana najboljša. — Vedno pripravljen na izvršitev se belež udani

KAROL KOMEL, v Semeniški ulici številka 8

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gospodova ulica št. 23.

Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako niskih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, navadnega in najfineje vrste „Luka“.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 klg. naprej.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

Alojzije Živic,

ključavničar

in izdelovalec

štedilnikov,

v Gorici, Rabatišče št. 3

Priporoča se

za vsakovrstna v to stroko spadajoča dela,

katera izvršuje

po naročilu hitro in po niskih cenah.

Garancija 5 let.

M. ŠULIGOJ,

urar v Kanalu.

Velika zaloga šivalnih strojev najnovejših sistemov, kakor Ringschiffchen in Rendschiffchen „Afrana“ s tihim tokom. Slednja je glede praktičnosti in hitrosti nedosegljiva (1000-2000 šivov v minuti), šiva naprej in nazaj. Sme se jo po vsej pravici krono vseh strojev imenovati. — Stroji za šivilje od 30 gld., za krojače od 38 gld. naprej s stojalom vred. Ob enem se priporoča za točno popravo vsakovrstnih ur in strojev po zmerni ceni.

Garancija 5 let.

Domača slovenska gostilna

Fran Valetič

v Trstvu v ulici Solitario št. 12

toči dobro, črno in belo

vipavsko, istrsko in okoljansko vino.

Daja se tudi vino na debelo krčmarjem in družinam po znižani ceni. — Kuhinja je preskrbljena z vsem potrebnim.

Postrežba točna. Cena primerna,

Za mnogobrojni obisk se priporoča udani

Fran Valetič, krčmar.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2, v Gorici

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primoso iz tovarne

ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.

Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

Ivan Premrou

trgovec z jedilnim blagom

v ulici Parcar št. 10 (v Podturnu) v Gorici.

Priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

Pekovski mojster Ivan Gorjup v Gorici

ulica Formica št. 13

priporoča svoj večkrat na dan sveži kruh v različnih oblikah od priprostega do najfinejega. Sprejema tudi naročila ako si kdo želi speči kruh po jako ugodnih cenah. — Nadalje prodaja tudi moko na drobno različnih vrst. — Postrežba hitra in poštena.

Svoji k svojim!

Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno

brivnico

na Travniku št. 21, zraven Paler. o. l. lijeve knjigarne in loterije.

Obljubuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani

Anton Pucelj.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica in edna mehanična popravilnica šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi dvokolesa, puške in samokrese.

Nova čevljarška prodajalnica in delavnica Janeza Ušaj

na Travniku št. 9 v Gorici.

Imam na izbiro po volji gospodov vsakovrstna usnja iz imenitnejših francoskih, angleških, nemških in tudi slovenskih tovarn, n. pr. iz Ljubljane, tako, da si vsak lahko izbere po svoji volji, ter naroča. Vse je po najnižjih cenah, da se ni bali konkurence. — Vliji, ki ne ugajajo, ali ne dopadajo, ostanejo na moj račun. Kdor bi po svojem ukusu rad imel gotovo kako naročilo, hitro sem pripravljen ustreči. Prodajam tudi vsakovrstne stekleničice in skatljice vsakovrstnega oznaka in tekočin za čevlje: rudeče, črne in lahriane.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3, (nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lasno izdelovalnico umetni cvetlice za vsakovrstne cerkvene potrebe. Imajo veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno svečo itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svoje tiskarno žrk na perilo. (P. cl.)

Anton Štojs,

pekovski mojster v Gorici

Gospodova ulica št. 19.

izdeluje dober in zdrav kruh iz navadne in fine pšenične moke, v različnih oblikah, kakor: hlebe, štruce, zemlje itd.

Izdeluje tudi različni pečivo.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja točno in solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetlino

Na lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetlino

Tovarna uzornih telovadnih priprav JOS. VINDYŠ - A,

v Pragi na Smlhovu

(Praha-Sinichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih. V ta dokaz je na razpolago mnogo priporoču-očih sprical domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštneinoprosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Sviloprejsko seme

pšenične barve

prodaja se po 5 gld. unča, ali tudi po pogodbi, za šestino pridelka.

Naročila je pošiljati na naslov: Humar Andrej — Dolenja Vrtojba, h. št. 23.

Proda se skoro nov, še le eno leto rabljen štedilnik (sparherd) za 6 fl. — Na zahtevo se tudi odpošlje, kamor komu drago. — Ponudbe je pošiljati na naslov:

Eliza Seppenhofer, v Gorici, Via Morelli st. 5.

Krojaški mojster

Franc Čufer v Gorici

ulica Sv. Antona št. 1.

Izdeluje vsakovrstne obleke za moške

po meri, bodisi fine ali priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa častiti duhovščini, učiteljem in učencem ljudskih in srednjih šol ter ostalemu občinstvu za obila naročila.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridelavec k pravej bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: Iv. Jebačinu v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti

peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Stiskalnica, mlina za žito,

stiskalnica (preše) za vino in

sadje različnih sestav. (Te stiskal-

nice imajo skoro ono tlačno moč

kakor hidravlične vodovodne preše).

Slamozernice jako lahke

za goniti in po zelo zmernih

cenah. Stiskalnica, za seno in

slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne

poljedelske stroje prodaja v najboljši

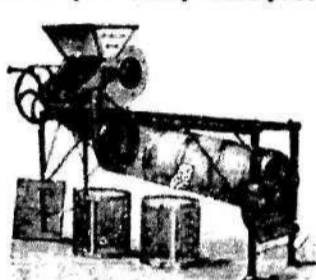
izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju

II. Praterstrasse 49.

pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo.

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. GORICA Via Stretta 1.

priporoča

Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelov sestavi) Baker je trd in svetel. Zališke (valčke) se more lahko premicati. Škropilnica je sestavljena priprave in tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Priprava za obnavljanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kani).

Meh za žvepljanje grozlja različnih sistemov.

Cevl iz gume za vsakovrstne škropilnice.

Sprejemlje v popravilne vsakovrstne druge škropilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela

Umetno gnojilo „Kopros“

pripravljeno od Jak. Henrika Huber, kemika v Testu.

Zaloga in prodaja

pri Ernestu Stecker & Comp. v Gorici, v ulici Ascoli št. 1

Na zahtevanje se pošiljajo programi zastoj.

Odlikovana tovarna in velika

zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak

v Solkanu pri Gorici, nasproti gostilne Mozetiča (Droč).

Prevzema vsako naročilo v mizarski ali strugarski stroki od priprostega do najličnejšega izdelka.

Izdeluje točno in po najnižjih cenah,

da se ne boji nikake konkurence.

BOGATO

preskrbljena zaloga

obkladkov (remeša)

v najrazličnejših vrstah.

Kulturna postrežba.

ZALOGA

vseh, k mizarski

in

strugarski stroki

spadajočih potrebščin.

